

Tom Granseth

3. Nordmenns reisevirksomhet⁴

Statistisk sentralbyrå kartlegger omfanget av nordmenns reisevirksomhet i to undersøkelser, grensehandelsundersøkelsen¹ og reiseundersøkelsen². Inntil 2007 ble nordmenns feriereisevaner kartlagt i ferieundersøkelsen³. Den er nå slått sammen med reiseundersøkelsen.

Reiseundersøkelsen viser at vi nordmenn hadde nesten 23 millioner overnattingsreiser i 2010. Det vil si at hver person har om lag seks reiser hver i løpet av året. Om lag hver tredje overnattingsreise gikk til utlandet. Det har vært økning i reisevirksomheten siden 2004, der antall utenlandsreiser har økt mest.

Mange reiser ikke. Årsakene til at folk ikke reiser på lang ferietur i løpet av året varierer mye, både mellom kjønn og mellom aldersgrupper.

Sverige er det mest besøkte landet for oss nordmenn, etterfulgt av Danmark og Spania. Turene våre til Sverige er i hovedsak dagsturer, men på de turene vi overnatter, er hotell mest benyttet. De aller fleste reisene til Sverige er feriereiser. Det er gjennomført tilsvarende analyser for noen andre av de mest besøkte utenlandske reisemålene for oss nordmenn.

Om sommeren reiser om lag halvparten av oss på lang ferietur. I påsken velger om lag en av sju å ta en overnattingsreise.

Grensehandelsundersøkelsen viser at vi vanligvis har nesten 6,5 millioner dagsturer til utlandet, og at vi grensehandler for om lag 10 milliarder kroner hvert år. Hver nordmann har i gjennomsnitt 1,8 dagsturer til utlandet og har handlet for om lag 2 600 kroner hver. Her er det imidlertid store regionale forskjeller. På disse grensehandelsturene handler vi mest matvarer.

¹ <http://www.ssb.no/grensehandel/>

² <http://www.ssb.no/reise/>

³ <http://www.ssb.no/ferie/>

⁴ Rettet versjon 3. februar 2012.

Boks 3.1. Sammenslåtte og originale data

Grensehandels- og reiseundersøkelsen er basert på et felles representativt utvalg på 2 000 nordmenn i aldersgruppen 16-79 år. Ettersom undersøkelsene kun dekker et utvalg av totalpopulasjonen den skal si noe om, er resultatene usikre. Jo mer detaljert statistikk en presenterer, jo større blir den relative utvalgsusikkerheten i tallene. I utvalgsundersøkelser er det derfor begrenset hvor detaljerte tall med særlig pålitelighet som kan publiseres.

Kvartalene (1. kvartal 2004-4. kvartal 2010) for reiseundersøkelsen er derfor slått sammen for å gi mer detaljer. Det samme er gjort med grensehandelsundersøkelsen der handlebeløpene for årene 2004 til 2009 er omregnet til 2010-kroner. Etter sammenslåingen av kvartalene kan de sju årgangene ses på som én årgang med sju ganger så stort utvalg. Dette kalles heretter for de *sammenslåtte* data.

De sammenslåtte data vil ikke gjelde et spesielt kvartal eller år, men er heller et veid gjennomsnitt for kvartalene eller årene for denne perioden. Det kan imidlertid ikke gis tidsserier basert på de sammenslåtte dataene. Tabeller med tidsserier presentert i dette kapitlet er derfor basert på de *originale* dataene.

Påskene 2007 og 2010 falt delvis i 1. og delvis i 2. kvartal. I analysen av nordmenns påske-reiser er ikke disse to årene med i de *sammenslåtte* dataene.

Boks 3.2. Dagsturer i Norge

Det er to årsaker til at det ikke utarbeides statistikk over dagsturer i Norge. For det første er det store utfordringer i å skille dagsturer i turismesammenheng fra andre daglige småturer, se punkt 1.2. For det andre er det både vanskelig å huske og byrdefullt å oppgi alle småturer den intervjuede, IO, måtte ha hatt, noe som mest sannsynlig gir betydelige målefeil i resultatene.

3.1. Oversikt

Tabell 3.1.1 viser at nordmenn gjennomførte 22,85 millioner overnattingsreiser i 2010. Tilsvarende tall for 2004 var 20,76 millioner. Dette er en økning på 10,1 prosent. Bortsett fra nedgang fra 2006 til 2007 (6,2 prosent) og fra 2008 til 2009 (4,1 prosent) har det vært jevn økning i reisevolumet. Nedgangen fra 2008 til 2009 gjaldt både reiser i Norge og til utlandet. Fra bransjehold er det påpekt at den internasjonale finanskrisen som rammet oss på slutten av 2008 og i 2009, kan være én årsak til nedgangen.

Antall reiser innenlands økte fra 14,80 millioner i 2004 til 15,27 millioner i 2010. Antall utenlandsreiser økte også i perioden,

Tabell 3.1.1. **Antall reiser, etter reisens formål og reisemål. 2004-2010**

	I alt			Ferie			Yrke		
	I alt	Innenlands	Utenlands	I alt	Innenlands	Utenlands	I alt	Innenlands	Utenlands
<i>Millioner</i>									
2004	20,76	14,80	5,96	16,41	11,59	4,82	4,35	3,21	1,14
2005	21,31	15,15	6,16	16,60	11,81	4,79	4,71	3,34	1,36
2006	21,99	15,20	6,79	17,31	11,94	5,37	4,68	3,26	1,42
2007	20,63	13,51	7,11	15,77	10,00	5,78	4,83	3,50	1,34
2008	22,09	14,50	7,60	16,80	10,90	5,90	5,29	3,59	1,70
2009	21,19	14,53	6,64	16,83	11,31	5,51	4,34	3,22	1,12
2010	22,85	15,27	7,60	17,55	11,51	6,03	5,31	3,76	1,55
<i>Endring i prosent</i>									
2004-2010	10,1	3,2	27,5	6,9	-0,7	25,1	22,1	17,1	36,0
2004-2009	2,1	-1,8	11,4	2,6	-2,4	14,3	-0,2	0,3	-1,8
2009-2010	7,8	5,1	14,5	4,3	1,8	9,4	22,4	16,8	38,4

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Originale data, se boks 3.1.

med 27,5 prosent. Utenlandsreisenes andel av det totale antallet reiser var 29 prosent i 2004. I 2010 var denne andelen steget til 33 prosent. Det vil si at en av tre reiser gikk til utlandet i 2010, mot to av sju i 2004.

Av de 22,85 millioner reiser som ble gjennomført i 2010, var 17,55 millioner reiser med ferie som formål, og 5,31 millioner reiser hadde yrkesformål. Sammenlignet med 2004 har antall feriereiser totalt økt med 6,9 prosent. Nordmenns feriereiser til *utlandet* har økt med 25,1 prosent, mens antall feriereiser i Norge derimot er redusert i omfang.

Antall yrkesreiser økte i perioden med 22,1 prosent. Yrkesturene våre til *utlandet* økte med hele 36,0 prosent, mens yrkesturene i *Norge* økte noe mindre, med 17,1 prosent. Figur 3.1.3 viser at antall yrkesreiser har gått litt opp og ned i perioden, men hovedinntrykket er økt yrkesreiseaktivitet både i Norge og til utlandet i perioden. Økningen er spesielt stor fra 2009 til 2010.

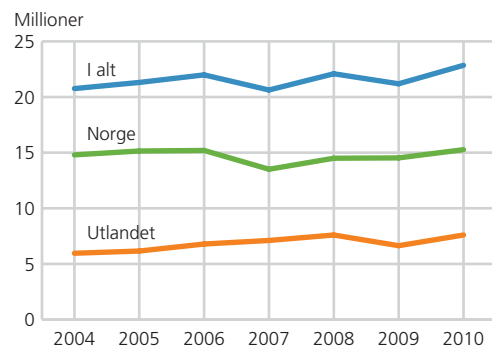
3.2. Hvem reiser?

Tredje kvartal er «sommerkvartalet» og selve «reisekvartalet», der om lag 2,8 millioner nordmenn er på overnattingsreise. Det var 3,66 millioner bosatte personer i Norge i aldersgruppen 16-79 år i 2010, noe som betyr at 77,6 prosent av oss er på en eller annen form for reise med overnatting i 3. kvartal.

Antall reisende varierer fra kvartal til kvartal. I 1. og 4. kvartal er om lag 2,1 millioner av oss på reise, noe som representerer henholdsvis 56,3 til 56,8 prosent av befolkningen. Andel reisende i 2. kvartal er 63,7 prosent.

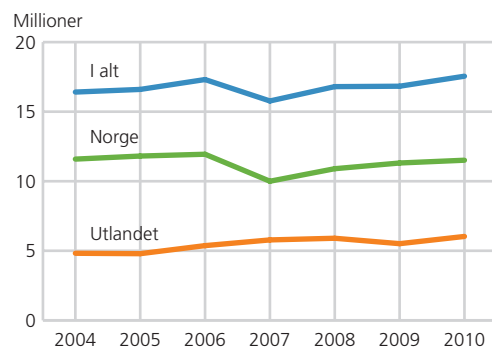
Tabell 3.2.1 viser at noe større andel kvinner enn menn reiser. Det gjelder faktisk alle fire kvartaler, med minst forskjell i 1. kvartal.

Figur 3.1.1. **Antall reiser, etter reisemål. 2004-2010. Millioner**

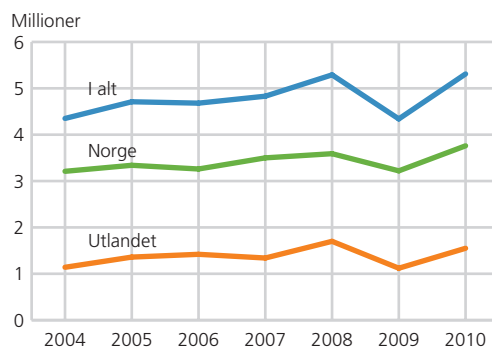
Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse Originale data, se boks 3.1.

Figur 3.1.2. **Antall feriereiser, etter reisemål. 2004-2010. Millioner**

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse Originale data, se boks 3.1.

Figur 3.1.3. **Antall yrkesreiser, etter reisemål. 2004-2010. Millioner**

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse Originale data, se boks 3.1.

Tabell 3.2.1. **Antall personer på reise, etter reisemål, avreisekvartal og den reisendes kjønn**

	Antall bosatte ¹	Andel av befolkningen med reise	I alt	Personer med reiser		
				Kun innenlands	Kun utenlands	Både innenlands og utenlands
	Millioner	Prosent	Millioner	Prosent		
1. kvartal i alt	3,49	56,4	1,97	54,2	29,1	16,7
Menn	1,75	56,5	0,99	52,8	28,8	18,4
Kvinner	1,74	56,3	0,98	55,6	29,4	15,0
2. kvartal i alt	3,49	63,8	2,23	44,8	32,8	22,3
Menn	1,75	62,2	1,09	44,8	34,2	21,0
Kvinner	1,74	65,0	1,13	44,9	31,4	23,6
3. kvartal i alt	3,49	77,9	2,72	40,7	30,9	28,4
Menn	1,75	76,4	1,34	39,9	32,1	28,0
Kvinner	1,74	79,3	1,38	41,5	29,7	28,8
4. kvartal i alt	3,49	57,0	1,99	51,0	32,5	16,5
Menn	1,75	56,5	0,99	50,2	33,1	16,7
Kvinner	1,74	57,5	1,00	51,8	31,9	16,3

¹ Antall bosatte personer i Norge i aldersgruppen 16-79 år per 1. januar 2007.

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Boks 3.2.1. Antall reisende personer etter reisemål

I tabell 3.2.1 er antall nordmenn på reise delt i tre grupper, om de har vært på en eller flere reiser som bare har gått til reisemål i Norge, om de har vært på en eller flere reiser kun til utlandet, eller om de har vært både på innenlands- og utenlandsreise i løpet av respektive kvartaler.

For å finne ut hvor mange nordmenn som har vært på utenlandsreise i løpet av kvartalet, må en summere de personer som kun har vært på utenlandsreise (0,58 millioner), og de som både har vært på innenlands- og på utenlandsreise i løpet av kvartalet (0,33 millioner). Det betyr 0,91 millioner nordmenn har vært på minst en overnattingstur til utlandet, i dette tilfellet 1. kvartal.

Boks 3.2.2. Bostedslandsdel

I enkelte tabeller er det inndelinger etter den intervjuedes bostedslandsdel;

Oslo og Akershus består av fylkene Oslo og Akershus

Hedmark og Oppland består av fylkene Hedmark og Oppland

Østlandet ellers består av fylkene Østfold, Buskerud, Vestfold og Telemark

Agder og Rogaland består av fylkene Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland

Vestlandet består av fylkene Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal

Trøndelag består av fylkene Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag

Nord-Norge består av fylkene Nordland, Troms og Finnmark

Tabell 3.2.2. **Antall personer på reise, etter reisemål, avreisekvartal og den reisendes alder**

	Antall bosatte ¹	Andel av befolkningen med reise	I alt	Personer med reiser		
				Kun innenlands	Kun utenlands	Både innenlands og utenlands
	Millioner	Prosent	Millioner	Prosent		
1. kvartal i alt	3,49	56,4	1,97	54,2	29,1	16,7
16-24 år	0,52	59,3	0,31	62,2	24,6	13,2
25-44 år	1,32	61,4	0,81	54,7	26,5	18,8
45-64 år	1,18	57,4	0,68	52,4	29,6	18,0
65-79 år	0,47	38,5	0,18	45,0	46,4	8,6
2. kvartal i alt	3,49	63,8	2,23	44,8	32,8	22,3
16-24 år	0,52	63,1	0,33	47,8	35,4	16,8
25-44 år	1,32	66,0	0,87	43,4	33,0	23,6
45-64 år	1,18	65,9	0,78	43,0	31,9	25,1
65-79 år	0,47	51,3	0,24	51,9	31,4	16,7
3. kvartal i alt	3,49	77,9	2,72	40,7	30,9	28,4
16-24 år	0,52	74,6	0,39	37,8	38,2	24,0
25-44 år	1,32	81,9	1,08	38,3	30,3	31,3
45-64 år	1,18	80,2	0,95	40,5	30,0	29,5
65-79 år	0,47	64,2	0,30	53,5	26,4	20,1
4. kvartal i alt	3,49	57,0	1,99	51,0	32,5	16,5
16-24 år	0,52	53,5	0,28	62,2	22,2	15,6
25-44 år	1,32	61,4	0,81	52,1	31,7	16,2
45-64 år	1,18	59,1	0,70	45,9	35,7	18,4
65-79 år	0,47	42,8	0,20	48,7	38,5	12,8

¹ Antall bosatte personer i Norge i aldersgruppen 16-79 år per 1. januar 2007.

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Boks 3.2.3. Antall personer på årsbasis

Det er faglig ukorrekt ut fra en kvartalsvis undersøkelse der nytt utvalg trekkes hvert kvartal, å summere «antall personer» som har vært på reise per kvartal, i den hensikt å få *antall personer* som har vært på reise på årsbasis. En slik summering tar ikke hensyn til den intervjuedes øvrige reisevirksomhet i løpet av året og gir dermed altfor høye tall. Ved å trekke nytt utvalg hvert kvartal mangler en nettopp opplysninger om reisevanene i de øvrige kvartalene i året.

«Antall personer» som har vært på lang feriereise siste år, er derfor kartlagt ved en ekstra spørresekvens til reiseundersøkelsene for 4. kvartal i 2008, 2009 og i 2010. Intervjuede personer som ikke hadde vært på slik ferietur i løpet av året, ble stilt et oppfølgende spørsmål om hva årsaken til dette var, etter en sjudelt inndeling: økonomiske grunner, mangel på tid av familiære årsaker, mangel på tid på grunn av arbeidssituasjonen, helsegrunner, har ikke lyst til å reise på ferie, sikkerhetsgrunner og andre grunner.

«Mangel på tid av familiære årsaker» og «mangel på tid på grunn av arbeidssituasjonen» er i tabellene slått sammen til mangel av tid». «Sikkerhetsgrunner» og «andre grunner» er slått sammen til «andre grunner».

Tabell 3.2.3. **Antall personer på reise, etter reisemål, avreisekvartal og den reisendes bostedslandsdel¹**

	Antall bosatte ²	Andel av befolkningen med reise	I alt	Personer med reiser		
				Kun innenlands	Kun utenlands	Både innenlands og utenlands
	Millioner	Prosent	Millioner	Prosent		
1. kvartal i alt	3,49	56,4	1,97	54,2	29,1	16,7
Oslo og Akershus	0,80	62,4	0,50	41,5	37,3	21,3
Hedmark og Oppland	0,28	53,7	0,15	58,7	26,5	14,8
Østlandet ellers	0,68	48,9	0,33	49,5	34,7	15,8
Agder og Rogaland	0,49	54,7	0,27	51,5	28,6	19,9
Vestlandet	0,60	58,8	0,35	62,8	23,0	14,2
Trøndelag	0,30	62,6	0,19	64,5	23,1	12,4
Nord-Norge	0,35	55,0	0,19	69,3	18,1	12,6
2. kvartal i alt	3,49	63,8	2,23	44,8	32,8	22,3
Oslo og Akershus	0,80	69,9	0,56	30,3	38,4	31,2
Hedmark og Oppland	0,28	57,3	0,16	47,5	30,4	22,1
Østlandet ellers	0,68	56,3	0,38	41,6	40,5	17,9
Agder og Rogaland	0,49	64,8	0,32	44,5	33,3	22,2
Vestlandet	0,60	65,5	0,39	56,1	25,7	18,2
Trøndelag	0,30	69,1	0,21	52,6	26,5	20,9
Nord-Norge	0,35	60,8	0,21	58,8	24,9	16,3
3. kvartal i alt	3,49	77,9	2,72	40,7	30,9	28,4
Oslo og Akershus	0,80	78,6	0,63	31,0	33,5	35,5
Hedmark og Oppland	0,28	71,6	0,20	46,7	27,3	26,0
Østlandet ellers	0,68	71,1	0,48	37,5	35,7	26,8
Agder og Rogaland	0,49	83,1	0,41	38,3	31,8	29,9
Vestlandet	0,60	80,7	0,48	45,0	30,7	24,3
Trøndelag	0,30	82,3	0,25	52,7	21,9	25,4
Nord-Norge	0,35	78,2	0,27	49,4	26,3	24,3
4. kvartal i alt	3,49	57,0	1,99	51,0	32,5	16,5
Oslo og Akershus	0,80	59,9	0,48	36,2	43,4	20,3
Hedmark og Oppland	0,28	46,5	0,13	59,3	27,4	13,3
Østlandet ellers	0,68	51,8	0,35	43,3	40,2	16,5
Agder og Rogaland	0,49	60,8	0,30	48,4	33,7	17,8
Vestlandet	0,60	58,8	0,35	61,8	23,2	14,9
Trøndelag	0,30	62,6	0,19	60,9	23,9	15,1
Nord-Norge	0,35	55,0	0,19	71,7	16,8	11,5

¹ Bostedslandsdel er definert i boks 3.2.2.

² Antall bosatte personer i Norge i aldersgruppen 16-79 år per 1. januar 2007.

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Det er imidlertid tydeligere forskjeller i reisevirksomheten aldergruppene i mellom enn mellom kjønn. Personer i yrkesaktiv alder, i dette tilfellet aldersgruppene 25-44 år og 45-64 år, reiser noe mer enn de yngre og de eldre. En grunn til det er høyst sannsynlig at de unge og de eldre ikke deltar i arbeidslivet på samme måte, og har derfor få eller ingen yrkesreiser.

Tabell 3.2.3 viser at det er forskjeller i reiseaktiviteten vår, litt avhengig av hvor i landet vi bor. I 1. kvartal er om lag halvparten av befolkningen i Hedmark og Oppland på reise. Trønderne ser ut til å ha mest reiselyst i dette kvartalet, der nesten to av tre trøndere vanligvis er på reise.

I 3. kvartal er nesten seks av sju sørlendinger og trøndere (82 prosent) på reisefot,

Tabell 3.2.4. **Andel som ikke har vært på ferietur, i grupper av befolkningen**

	Prosent
I alt	20,2
Kjønn	21,7
Menn	18,8
Kvinner	
Aldersgruppe	
16-24 år	23,9
25-44 år	15,9
45-64 år	18,7
65-79 år	31,6
Bostedslandsdel¹	
Oslo og Akershus	13,9
Hedmark og Oppland	28,4
Østlandet ellers	24,1
Agder og Rogaland	18,3
Vestlandet	20,0
Trøndelag	18,7
Nord-Norge	26,0

¹ Bostedslandsdel er definert i boks 3.2.2.

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Tilleggsspørsmål til 4. kvartalsundersøkelsene i 2008, 2009 og 2010.

mens om lag fire av fem nordlendinger og vestlendinger (80 prosent) reiser i dette kvartalet. Lavest andel reisende har landsdelen «Østlandet ellers», der bare litt over sju av ti er på overnattingsreise.

Hvem reiser ikke på ferie?

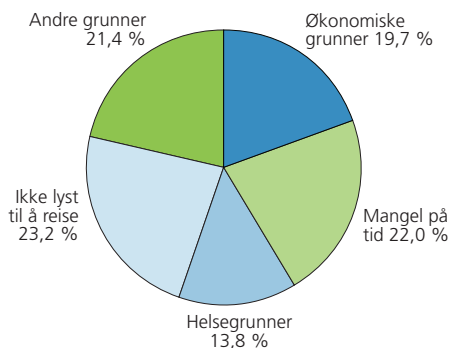
I forbindelse med reiseundersøkelsene i 4. kvartal de siste årene er det gjennomført en ekstra spørresekvens for å kartlegge dels antallet som ikke reiser på lang ferietur i året som gikk, og dels grunnene for dette, se boks 3.2.3.

Tabell 3.2.4 viser at 20 prosent av befolkningen i aldersgruppen 16-79 år ikke har vært på ferietur med minst fire overnattninger i «året som gikk».

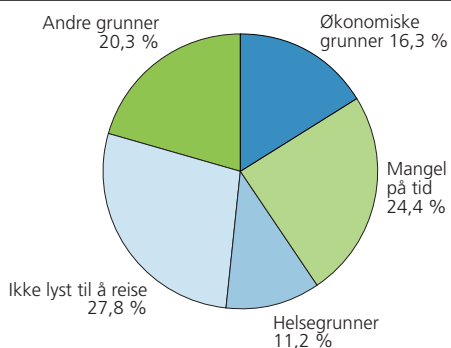
- Denne andelen varierer litt kjønnene imellom. Det er litt høyere andel menn som ikke reiser på ferie. Om lag 22 prosent av mennene oppgir at de ikke har vært på reise i året som gikk, mens tilsvarende andel blant kvinner er 19 prosent.
- Variasjonene i reiseomfang aldersgruppene imellom er litt tydeligere enn for kjønn. Litt over en av tre eldre reiser vanligvis ikke på lang ferietur. Dette er om lag dobbelt så høy andel som i de øvrige tre aldersgruppene.
- Bosatte i innlandsfylkene Hedmark og Oppland og i Nord-Norge har høyest andel ikke-reisende.

Hvorfor reiser ikke folk på ferie?

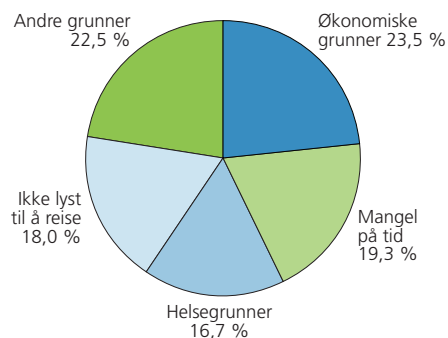
Figur 3.2.1 viser at grunnene til ikke å reise på ferie er jevnt fordelt blant de grunnene undersøkelsen la opp til. Ofte oppgitte grunner til ikke å reise på ferie, er «mangel på tid», som 22,0 prosent av de spurte oppgav, mens nesten 23,2 prosent av oss ikke hadde lyst til å reise. Som også tabell 3.2.5 viser, er dette de to vanligste oppgitte grunnene i undersøkelsen.

Figur 3.2.1. **Grunner for ikke å reise på ferie**

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Tilleggsspørsmål til 4. kvartalsundersøkelsene i 2008, 2009 og 2010.

Figur 3.2.2. **Grunner for ikke å reise på ferie. Menn**

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Tilleggsspørsmål til 4. kvartalsundersøkelsene i 2008, 2009 og 2010.

Figur 3.2.3. **Grunner for ikke å reise på ferie. Kvinner**

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Tilleggsspørsmål til 4. kvartalsundersøkelsene i 2008, 2009 og 2010.

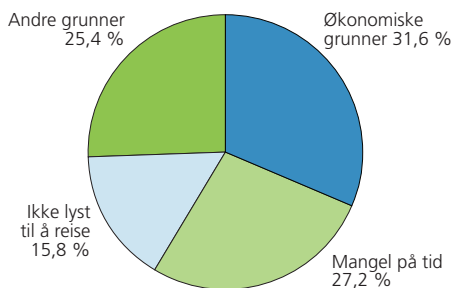
Kvinner og menn oppgir litt ulike grunner for ikke å reise på lang ferietur.

- Menn har tilsynelatende dårligere tid. Omlag 24 prosent av mennene oppgir nettopp «mangel på tid». Andelen kvinner som oppgir samme grunn, er 19 prosent.
- Kvinner ser ut til å ha mer reiselyst. I hvert fall oppgir flere menn at de ikke har lyst til å reise. Andelen er 27,8 prosent av mennene og 18,0 prosent av kvinnene.
- Har kvinner dårligere råd? Den vanligste oppgitte årsaken for ikke å reise på ferietur for kvinner er «økonomiske grunner», der andelen er 23,5 prosent. Færre av mennene, 16,3 prosent, oppgir dette som årsak.

Det er tydeligere aldersmessige forskjeller i årsakene til ikke å reise på ferie.

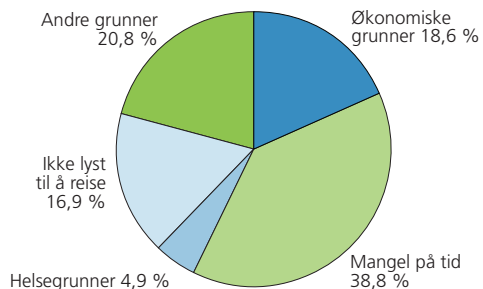
- De unge har muligens dårligere råd enn de eldre. I hvert fall er «økonomiske grunner» en årsak som de unge ofte oppgir. Dette er en årsak som avtar med stigende alder.
- De unge har tydeligvis dårligere tid enn de eldre. «Mangel på tid» er en årsak som tilhører den mer yrkesaktive del av befolkningen, og er en årsak som også avtar med stigende alder. Svært liten andel blant de eldste oppgir «mangel på tid» som grunn for ikke å reise på ferie.
- Ingen av de yngre oppgir dårlig helse som årsak, en årsak som ikke overraskende er hyppig oppgitt blant de eldste.
- «Ikke lyst til å reise» er en årsak som øker med stigende alder, og blir oppgitt av en av tre av de eldste. Nesten en av seks av de unge og 16,9 prosent av dem i aldersgruppen 25-44 år oppgir denne grunnen.

Figur 3.2.4. **Grunner for ikke å reise på ferie.**
16-24 år

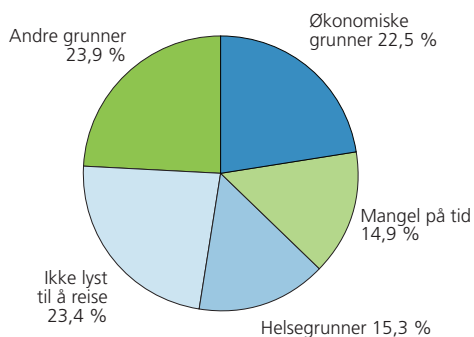
Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Tilleggsspørsmål til 4. kvartalsundersøkelsene i 2008, 2009 og 2010.

Figur 3.2.5. **Grunner for ikke å reise på ferie.**
25-44 år

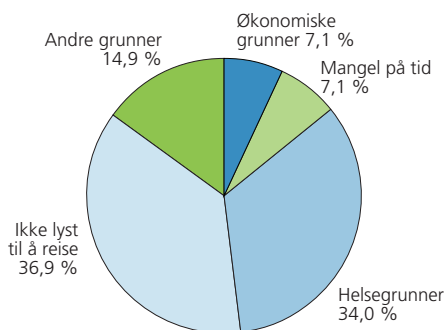
Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Tilleggsspørsmål til 4. kvartalsundersøkelsene i 2008, 2009 og 2010.

Figur 3.2.6. **Grunner for ikke å reise på ferie.**
45-64 år

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Tilleggsspørsmål til 4. kvartalsundersøkelsene i 2008, 2009 og 2010.

Figur 3.2.7. **Grunner for ikke å reise på ferie.**
65-79 år

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Tilleggsspørsmål til 4. kvartalsundersøkelsene i 2008, 2009 og 2010.

Tabell 3.2.5. Grunner for ikke å reise på ferie, i grupper av befolkningen

	I alt	Økonomiske grunner	Mangel på tid	Helse- grunner	Ikke lyst til å reise	Andre grunner
	Prosent					
I alt	100,0	19,7	22,0	13,8	23,2	21,4
Kjønn						
Menn	100,0	16,3	24,4	11,2	27,8	20,3
Kvinner	100,0	23,5	19,3	16,7	18,0	22,5
Aldersgruppe						
16-24 år	100,0	31,6	27,2	0,0	15,8	25,4
25-44 år	100,0	18,6	38,8	4,9	16,9	20,8
45-64 år	100,0	22,5	14,9	15,3	23,4	23,9
65-79 år	100,0	7,1	7,1	34,0	36,9	14,9
Bostedslandsdel¹						
Oslo og Akershus	100,0	24,3	21,4	8,7	18,5	27,2
Hedmark og Oppland	100,0	10,1	29,0	18,8	21,7	20,3
Østlandet ellers	100,0	23,3	14,7	15,3	20,0	26,7
Agder og Rogaland	100,0	15,2	20,7	12,0	27,2	25,0
Vestlandet	100,0	17,7	29,2	17,7	23,0	12,4
Trøndelag	100,0	35,2	16,7	7,4	27,8	13,0
Nord-Norge	100,0	12,7	25,3	13,9	29,1	19,0

¹ Bostedslandsdel er definert i boks 3.2.2.

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Tilleggsspørsmål til 4. kvartalsundersøkelsene i 2008, 2009 og 2010.

3.3. Utenlandsreiser

Reiseundersøkelsen og grensehandelsundersøkelsen dekker til sammen nordmenns utenlandsreiser på en fullstendig måte, i motsetning til innenlandsreiser, der informasjon om omfanget av dagsturer mangler. Utenlandsreiser er derfor viet et eget kapittel.

I 2004 var nordmenn på 12,53 millioner reiser til utlandet. Av disse var 6,57 millioner dagsturer, og 5,96 millioner var reiser med overnatting. Siden 2004 har antall dagsturer til utlandet gått ned, mens antall overnatningsreiser til utlandet har økt.

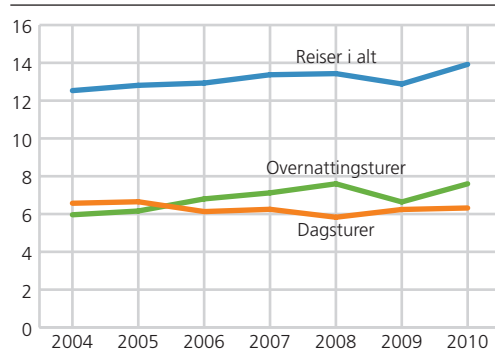
Figur 3.3.1 viser at 2010 er toppåret. Antall utenlandsreiser totalt har i perioden 2004 til 2010 økt med 11,1 prosent. Bare i perioden 2009-2010 økte antall utenlandsreiser med 8,1 prosent.

For dagsturene var 2008 selve bunnåret. Nivået i 2008 var for eksempel 11 prosent lavere enn i 2004. Fra 2008 til 2010 økte antall dagsturer med 8,4 prosent, men fortsatt ligger antall dagsturer i 2010 3,8 prosent under nivået for 2004.

Når det gjelder overnatningsreiser, var 2008 sammen med 2010 selve toppårene. Nivået i 2008 lå hele 27,5 prosent høyere enn nivået i 2004. Fra 2008 til 2009 gikk antall overnatningsreiser ned med 12,6 prosent, men steg tilsvarende fra 2009 til 2010 slik at antallet overnatningsreiser i 2010 er nesten på samme nivå som i 2008.

En vridning i reisemønsteret med flere overnatningsreiser og færre dagsturer på denne måten har medført at i 2010 var flertallet av utenlandsreisene av typen med overnatting, med en andel på 54,6 prosent. I 2004 var denne andelen på 47,6 prosent.

Figur 3.3.1. **Antall utenlandsreiser. 2004-2010.**
Millioner

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Originale data, se boks 3.1.

Stadig lengre utenlandsreiser

Våre reiser til utlandet varer stadig lenger. En gjennomsnittlig utenlandsreise med overnatting varte i 6,5 overnattinger i 2004. I 2010 var gjennomsnittslengden økt til 7,1 overnattinger.

De korteste reisene var helt dominerende i 2004. Om lag tre av fire reiser hadde en varighet på inntil tre overnattinger, mot to av tre i 2010.

Som tabell 3.3.1 viser, har andelen korte turer (0-3 overnattinger) gått ned fra 73,7 til 66,2 prosent.

Tabell 3.3.1. **Antall utenlandsreiser, etter reisens varighet. 2004-2010**

	I alt	Reisens varighet (Antall overnattinger)			
		0-3	4-6	7-13	14-
	Millioner	Prosent			
2004	12,53	73,7	9,6	9,9	6,9
2005	12,81	73,0	9,8	10,5	6,8
2006	12,93	70,2	11,2	10,9	7,7
2007	13,37	69,7	11,3	11,4	7,6
2008	13,43	68,4	12,1	11,4	8,2
2009	12,88	69,3	11,0	12,2	7,5
2010	13,92	66,2	12,2	13,3	8,2

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse og grensehandelsundersøkelse. Originale data, se boks 3.1.

Reiser med varighet på minst fire overnattinger har derimot økt. Andelen reiser med fire til seks overnattinger økte fra 9,6 prosent i 2004 til 12,2 prosent i 2010, til tross for en nedgang fra 2008 til 2009, etterfulgt av en tilsvarende økning fra 2009 til 2010.

Reiser med varighet sju til 13 overnattinger har også hatt en jevn økning i perioden, fra nesten 10 prosent i 2004 til en andel på 13,3 prosent i 2010.

Andelen av de aller lengste reisene har økt i perioden.

Grensehandel

Størrelsen på norsk grensehandel har vært ganske stabil over flere år, på et nivå på om lag 9 milliarder kroner. Etter 2008 har imidlertid grensehandelen økt med nesten 18 prosent, til et nivå på 10,5 milliarder kroner, i 2010. Hele perioden sett under ett har grensehandelen økt med nesten 20 prosent.

Antall grensehandelsturer har derimot gått ned med 4 prosent i perioden, fra 6,57

millioner turer i 2004 til 6,32 millioner i 2010. Dette er en nedgang på 3,8 prosent. Færre turer og mer handel betyr at vi handler mer per tur i 2010 enn vi gjorde i 2004. Tabell 3.3.2. viser at vi handlet for 1 339 kroner per tur i 2004. I 2010 var handelen per tur økt til 1 666 kroner.

Det sammenslåtte materialet, se boks 3.1, viser at nordmenn gjennomsnittlig har 6,33 millioner dagsturer til utlandet hvert år, og at vi handler for 10,1 milliarder på disse turene. Om lag ni av ti dagsturer går til Sverige, og ni av ti grensehandelskroner legges igjen i Sverige. På en gjennomsnittlig grensehandelstur til Sverige handler vi for 1 574 kroner.

Tabell 3.3.4 viser at folk bosatt i hovedstadsområdet Oslo og Akershus grensehandler for 2,83 milliarder kroner i året. Landsdelen hadde 800 000 innbyggere i aldersgruppen 16-79 år i 2007. Det betyr at folk i denne regionen årlig handler for 3 633 kroner hver på dagstur til utlandet. Mange grensehandler ikke i det hele tatt, og nevnte gjennomsnittstall gjelder alle uansett om de har vært på dagstur til utlandet eller ikke. Bosatte i hovedstadsområdet har i gjennomsnitt 1,91 turer hver per år, og de handler for 1 902 kroner per tur.

Tabell 3.3.2. **Antall dagsturer til utlandet og grensehandel**

	Antall turer	Grense- handel	Grense- handel per tur
	<i>Millioner</i>	<i>Milliarder</i>	<i>Kroner</i>
2004	6,57	8,80	1 339
2005	6,65	8,73	1 313
2006	6,13	8,77	1 432
2007	6,26	9,18	1 468
2008	5,83	8,93	1 533
2009	6,24	10,33	1 657
2010	6,32	10,53	1 666
<i>Endring i prosent</i>			
2004-2010	-3,8	19,7	24,4
2004-2008	-11,3	1,5	14,5
2008-2010	8,4	17,9	8,7

Kilde: Statistisk sentralbyrås grensehandelsundersøkelse. Originale data se boks 3.1.

Tabell 3.3.3. **Antall dagsturer til utlandet og grensehandel, etter handlested**

	Antall turer	Grense- handel	Grense- handel per tur
	<i>Millioner</i>	<i>Milliarder</i>	<i>Kroner</i>
I alt	6,33	10,09	1 594
Sverige	5,73	9,02	1 574
Finland	0,32	0,35	1 094
Danmark	0,24	0,57	2 375
Andre land	0,04	0,15	3 750

Kilde: Statistisk sentralbyrås grensehandelsundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

De som grensehandler mest, er folk bosatt på Sør-Østlandet, som grensehandler for 3,93 milliarder i året. Landsdelen har 680 000 innbyggere, som betyr at sørøstlendingene handler hvert år for nesten 6 000 kroner hver på dagsturer til utlandet. Sørøstlendingene reiser ofte over

grensen (3,93 turer per person) og handler for 1 517 kroner per tur.

Trøndere handler for nesten 540 millioner hvert år. Landsdelen har 300 000 innbyggere, som betyr at trønderne handler årlig for nesten 1 800 kroner hver på dagstur til

Tabell 3.3.4. **Antall dagsturer til utlandet og grensehandel, etter IOs bostedslandsdel¹**

	Antall bosatte ²	Antall turer	Grense- handel	Antall turer per person	Grense- handel per tur	Grense- handel per person. Alle
	Millioner	Milliarder	Kroner			
I alt	3,49	6,33	10,09	1,81	1 594	2 889
Oslo og Akershus	0,80	1,53	2,91	1,91	1 902	3 633
Hedmark og Oppland	0,28	0,79	1,12	2,83	1 418	4 009
Sør-Østlandet	0,68	2,65	4,02	3,93	1 517	5 954
Agder, Rogaland og Vestlandet	1,09	0,27	0,63	0,25	2 333	579
Trøndelag	0,30	0,41	0,54	1,35	1 317	1 778
Nord-Norge	0,35	0,68	0,87	1,97	1 279	2 520

¹ Bostedslandsdel er definert i boks 3.2.2.

² Antall bosatte personer i Norge i aldersgruppen 16-79 år per 1. januar 2007.

Kilde: Statistisk sentralbyrås grensehandelsundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Boks 3.3.1. Varer og tjenester

Grensehandel er i denne sammenheng definert som handel i utlandet i forbindelse med dagstur dit.

Matvarer er kjøttvarer, meieriprodukter, frukt og grønnsaker, kaffe/te/kakao og annet.

Mineralvann er alkoholfritt øl og alkoholfri vin, brus, alkoholsvak og alkoholfri sider samt saft.

Øl er kun alkoholholdig øl som er avgiftsbelagt, for eksempel folkøl som kan kjøpes i dagligvareforretninger i Sverige, samt sterkøl som kun kan kjøpes på Systembolaget.

Vin er kun alkoholholdig vin, som er avgiftsbelagt.

Brennevin er drikker med alkoholinnhold på 22 til 60 volumprosent. Drikker med høyere alkoholinnhold enn 60 volumprosent er ulovlig å bringe inn i Norge.

Tobakk er også sigaretter, sigarettpapir, sigarer, snus og skråtoakk.

Tjenester er service på bil og optikertjenester, frisør, tannlege og så videre. Også bespisning på restaurant regnes som «tjenester».

Andre varer er varer som ikke er nevnt annet sted, for eksempel møbler, bildeler, hageutstyr, kjøkkenredskap, redskaper, motorer, elektriske varer, TV, radio, apotekvarer, klær, babyartikler, skotøy, såpe, sjampo, tannkrem og andre hygieniske artikler, blader, aviser, magasiner og blomster.

Nesten alt av det som er innkjøpt av øl, vin, brennevin og tobakk på dagsturene, er avgiftsbelagt i innkjøpslandet. Det er to grunner til det:

For det første er det lite tilbud av avgiftsfrie varer på den vanlige dagstur til utlandet. Unntaket er dagsturer med fly til for eksempel Stockholm eller København. For det andre er det ulovlig å innføre avgiftsfrie varer til Norge i forbindelse med utenlandsreiser som varer mindre enn 24 timer.

utlandet. Trønderne har 1,35 turer hver per år.

De som grensehandler sjeldnest, er ikke unaturlig de som bor i regionen Agder, Rogaland og Vestlandet. De handler riktignok mer enn trøndere, 630 millioner hvert år, men de er sjelden på dagstur til utlandet. Kun hver fjerde person i denne regionen reiser på dagstur til utlandet. Regionen har 1,09 millioner innbyggere, som betyr at de grensehandler årlig for 579 kroner hver. Når de først er på dagstur til utlandet, er de mest handlelystne, da handler de for 2 333 kroner per tur.

I 2009 og 2010 ble det også kartlagt hva folk handler når de er på dagstur til utlandet. Vare- og tjenestegruppene er nærmere definert i boks 3.3.1.

Tabell 3.3.5 viser at 47,3 prosent av det vi grensehandler, er mat. Hver sjuende krone går til alkoholholdige drikkevarer, mens 13 prosent av våre handlekroner i utlandet blir brukt på tobakk og tobakksvarer.

Det viser seg at menn har litt andre grensehandlevaner enn kvinner. Blant annet står kvinnene i større grad enn menn for innkjøp av mat, mens mennene står for innkjøp av alkoholholdige drikkevarer og

mineralvann. Fordelingen av kjøp av tjenester og kjøp av tobakk er noenlunde lik.

De enkelte reisemål

I denne delen av kapitlet presenteres noe mer detaljert statistikk for våre overnattingsreiser til noen få utvalgte utenlandske reisemål. I hovedsak er de største landene valgt ut – Sverige, Danmark, Spania og Tyskland.

Sverige er vårt mest besøkte utenlandske reisemål, med 1,4 millioner reiser. Danmark er på annen og Spania på tredje plass. Tyskland som er det fjerde landet som er analysert, er det femte største reisemålet for oss nordmenn. Disse landene har nesten tre fjerdedeler av nordmenns utenlandsreiser der overnatting inngår.

Sverige er mest besøkt også for mellomlange reiser (4-6 overnattinger), men på reiser som varer en uke eller mer, er imidlertid Spania vårt mest besøkte reisemål.

Boks 3.3.2. Regioner i utlandet

Det kartlegges ikke regioner som reisemål på utenlandsreiser i reiseundersøkelsen, kun land. For oss nordmenn har regionen Fastlands-Spania inkludert Balearene og regionen Kanariøyene trolig helt ulike ferisesonger. Kanariøyene er nok vanligere reisemål sent på høsten og på vinteren, mens Fastlands-Spania inkludert Balearene har høysesong på våren, sommeren og tidlig på høsten. Denne forskjellen kommer ikke fram i analysen.

Boks 3.3.3. Fast eiendom i utlandet

I selvangivelsen skal nordmenn blant annet opplyse om de eier fast eiendom i utlandet, opplysninger som Statistisk sentralbyrå har fått tilgang til fra skattemyndighetene, og som er nyttet til å utarbeide statistikk.⁴

Statistikken viser at antall norske eiendommer i utlandet totalt har økt fra i underkant av 8 000 i 2001 til 46 000 i 2010. Til hvert reisemål omtalt nedenfor er denne utviklingen i respektive land omtalt i egne bokser.

⁴ <http://www.ssb.no/selvangivelse/>

Tabell 3.3.5. Grensehandel, etter varegrupper, og den reisendes kjønn

	I alt	Menn	Kvinner
	Prosent		
I alt	100,0	100,0	100,0
Mat	47,3	45,0	49,7
Mineralvann	5,4	6,0	4,9
Alkohol	15,4	18,1	12,7
Tobakk	13,1	13,7	12,6
Tjenester	3,5	3,8	3,3
Annet	15,2	13,4	16,9

Kilde: Statistisk sentralbyrås grensehandelsundersøkelse. Originale data for 2009 og 2010, se boks 3.1.

Tabell 3.3.6. **Antall utenlandsreiser, etter reisemål og reisens varighet**

Reisemål	I alt	Reisens varighet (overnattinger)			
		1-3	4-6	7-13	14-
	Millioner	Prosent			
I alt	6,77	42,5	21,2	21,8	14,5
Sverige	1,41	71,0	15,6	8,9	4,5
Danmark	1,03	64,1	19,7	12,3	3,9
Spania	0,71	7,8	19,4	42,1	30,7
Storbrit.	0,47	53,3	31,6	10,8	4,2
Tyskland	0,41	61,5	22,7	11,3	4,4
Frankrike	0,29	27,6	30,5	26,8	15,1
Hellas	0,25	1,8	18,3	51,0	28,9
Italia	0,24	25,7	31,9	29,8	12,6
USA	0,18	10,0	22,3	35,6	32,0
Tyrkia	0,13	5,0	19,2	41,3	34,5
Nederland	0,11	61,2	25,8	9,0	4,0
Finland	0,11	67,5	17,8	6,0	8,7
Polen	0,09	35,3	32,9	19,6	12,2
Thailand	0,08	7,6	3,1	21,8	67,5
Tsjekkia	0,08	50,7	37,1	11,7	0,5
Portugal	0,07	13,0	25,5	42,1	19,4
Bulgaria	0,04	1,9	15,5	42,8	39,9
Andre	1,05	24,4	20,9	30,2	24,5

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Sverige

Våre overnattingsreiser til Sverige er som regel ganske korte. Det overnattes mest på hotell, og turene har stort sett ferie og rekreasjon som formål.

Nordmenn har i gjennomsnitt 1,41 millioner reiser med overnatting til Sverige hvert år. Som nevnt tidligere er Sverige, kanskje ikke overraskende, det mest besøkte landet for oss nordmenn.

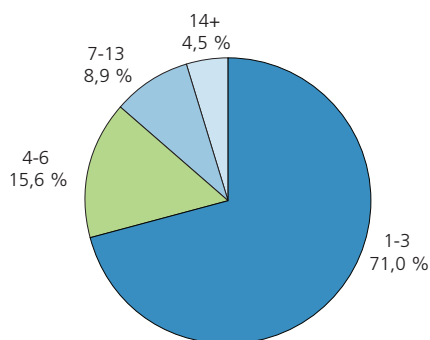
... korte reiser

Mer en 70 prosent av overnattingsturene til Sverige er av typen kort reiser. Gjennomsnittlig oppholdslengde av overnattingsturene til Sverige er 3,78 overnattinger. Kun 4,5 prosent av svensketurene

Tabell 3.3.7. **Antall overnattingsreiser til Sverige, etter reisens varighet og avreisekvartal**

	I alt	Reisens varighet (overnattinger)			
		1-3	4-6	7-13	14-
	1 000	Prosent			
I alt	1 408,1	71,0	15,6	8,9	4,5
1. kvartal	239,5	83,8	10,6	4,8	0,8
2. kvartal	370,7	76,8	13,8	7,1	2,2
3. kvartal	560,7	57,6	19,8	13,2	9,4
4. kvartal	237,2	80,7	13,4	5,6	0,3

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Figur 3.3.2. **Andel overnattingsreiser til Sverige, etter reisens varighet**

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

varer i 14 dager eller mer, og slike lange reiser foregår helst i sommerkvartalet.

... hoteller

Når vi reiser til Sverige, overnatter vi oftest på hotell (40 prosent). «Annen kommersiell overnatting», som inkluderer blant annet overnatting i campingvogner og i hytter på campingplass, er også ofte valgt som overnattingsform, spesielt på de korte turene og i sommerkvartalet.

På de lengre reisene til Sverige, er andelen «privat overnatting» høyere enn på de kortere turene. Stadig flere nordmenn eier egne fritidshus i Sverige, og når vi bruker fritidshusene våre, er vi gjerne i Sverige lengre perioder av gangen.

Tabell 3.3.8. Antall overnattingsreiser til Sverige, etter overnattingsmåte og reisens varighet

	I alt	Overnattingsmåte		
		Hoteller	Andre kommersielle overnattingssteder	Privat
	1 000	Prosent		
I alt	1 408,1	40,4	27,4	32,2
1-3	999,9	48,3	23,0	28,7
4-6	219,5	29,0	32,7	38,3
7-13	125,3	15,2	39,2	45,6
14-	63,4	5,4	55,8	38,8

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.9. Antall overnattingsreiser til Sverige, etter overnattingsmåte og avreisekvartal

	I alt	Overnattingsmåte		
		Hoteller	Andre kommersielle overnattingssteder	Privat
	1 000	Prosent		
I alt	1 408,1	40,4	27,4	32,2
1. kvartal	239,5	45,1	23,1	31,8
2. kvartal	370,7	37,8	30,4	31,8
3. kvartal	560,7	37,3	31,1	31,6
4. kvartal	237,2	47,0	18,5	34,5

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.10. Antall overnattingsreiser til Sverige, etter reisens formål og avreisekvartal

	I alt	Reisens formål	
		Ferie	Yrke
	1 000	Prosent	
I alt	1 408,1	82,6	17,4
1. kvartal	239,5	76,7	23,3
2. kvartal	370,7	82,8	17,2
3. kvartal	560,7	88,4	11,6
4. kvartal	237,2	74,2	25,8

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.11. Antall overnattingsreiser til Sverige, etter reisens formål og varighet

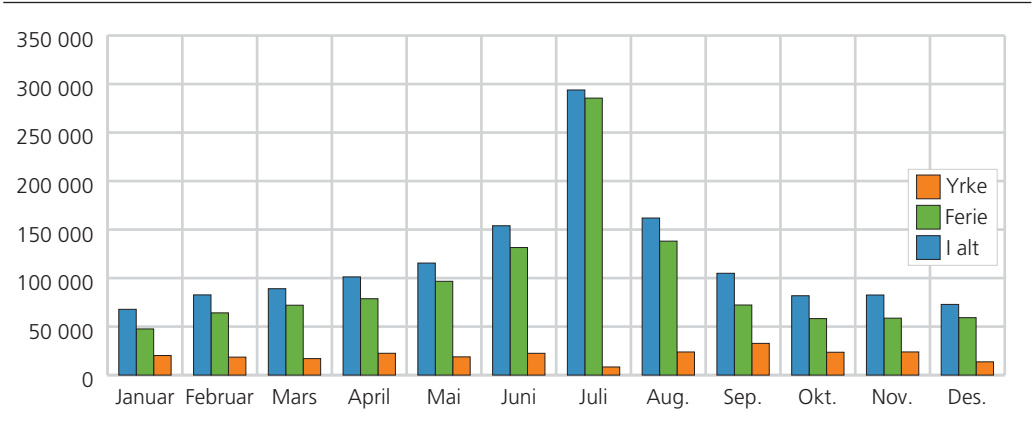
	I alt	Reisens formål	
		Ferie	Yrke
	1 000	Prosent	
I alt	1 408,1	82,6	17,4
1-3	999,9	78,1	21,9
4-6	219,5	90,6	9,4
7-13	125,3	94,9	5,1
14-	63,4	100,0	0,0

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Boks 3.3.4. Fast eiendom i Sverige

Antall norske fritidseiendommer i Sverige har økt fra 2 936 i 2001 til 15 299 i 2010.

Figur 3.3.3. Antall reiser til Sverige, etter reisens formål og avreisemåned

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

På de lengste turene overnatter vi nesten ikke på hotell i det hele tatt.

... ferie

De fleste reiser til Sverige har ferie og rekreasjon som formål, (83 prosent). Jo lengre turen er, jo større andel av reisene har ferieformål. På de aller lengste Sverige-turene våre er det kun ferie som er formålet.

... fordeling over året

Figur 3.3.3 viser hvordan overnattings-turene til Sverige fordeler seg på årets tolv måneder. Mens feriereisene har en klar topp i juli måned, er yrkesreisene mer jevnt fordelt gjennom året, dog med et ikke overraskende bunnivå nettopp i feriemåneden juli.

Danmark

Vi har 1,03 millioner reiser til Danmark hvert år, noe som gjør Danmark til det nest mest besøkte landet for oss nordmenn. Våre reiser til Danmark er ganske korte, vi overnatter mest på hotell, og ferie og rekreasjon er stort sett formålet med våre reiser til Danmark.

... korte reiser

Nesten to av tre reiser til Danmark er av typen korte reiser. Gjennomsnittlig oppholdslengde på overnattingsturene til Danmark er 3,92 overnattinger. De korte turene fordeler seg ganske jevnt over årets fire kvartaler. Kun 4 prosent av reisene er av minst to ukers varighet. Som for turene til Sverige foregår de lange Danmarks-turene nesten utelukkende i «sommerkvartalet».

... hoteller

Vi velger som oftest å bo på hotell når vi først reiser til Danmark. Nesten 48 prosent av turene til Danmark har hotell som overnattingsform. «Annen kommersiell overnatting», som inkluderer sommerhus, er også mye brukt.

Tabell 3.3.12. **Antall overnattingsreiser til Danmark, etter reisens varighet og avreisekvartal**

	I alt	Reisens varighet (overnattinger)			
		1-3	4-6	7-13	14-
	1 000	Prosent			
I alt	1 032,5	64,1	19,7	12,3	3,9
1. kvartal	171,0	78,6	15,4	4,5	1,5
2. kvartal	276,3	69,8	18,3	9,8	2,1
3. kvartal	392,8	46,9	23,7	21,4	8,0
4. kvartal	192,4	78,1	17,3	4,4	0,2

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.13. **Antall overnattingsreiser til Danmark, etter overnattingsmåte og reisens varighet**

	I alt	Overnattingsmåte		
		Hoteller	Andre kommersielle overnattingssteder	Privat
	1 000	Prosent		
I alt	1 032,5	47,7	32,6	19,7
1-3	661,8	52,0	38,0	10,0
4-6	203,0	53,5	15,1	31,4
7-13	127,5	24,9	31,8	43,4
14-	40,2	20,1	34,3	45,3

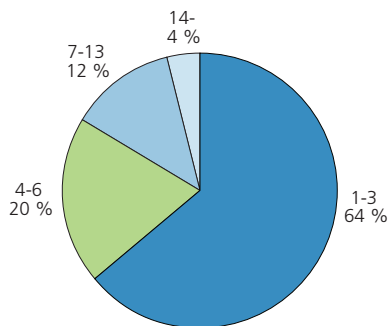
Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.14. **Antall overnattingsreiser til Danmark, etter overnattingsmåte og avreisekvartal**

	I alt	Overnattingsmåte		
		Hoteller	Andre kommersielle overnattingssteder	Privat
	1 000	Prosent		
I alt	1 032,5	47,7	32,6	19,7
1. kvartal	171,0	39,8	42,0	18,2
2. kvartal	276,3	54,7	29,9	15,4
3. kvartal	392,8	47,3	28,6	24,2
4. kvartal	192,4	45,7	36,1	18,2

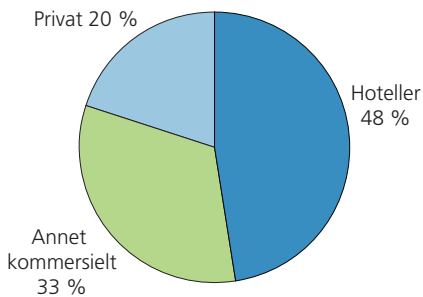
Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Figur 3.3.4. Andel overnattingsreiser til Danmark, etter reisens varighet

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Figur 3.3.5. Andel overnattingsreiser til Danmark, etter overnattingsmåte

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.15. Antall overnattingsreiser til Danmark, etter reisens formål og avreisekvartal

	I alt	Reisens formål	
		Ferie	Yrke
	1 000	Prosent	
I alt	1 032,5	80,2	19,8
1. kvartal	171,0	73,3	26,7
2. kvartal	276,3	74,1	25,9
3. kvartal	392,8	88,7	11,3
4. kvartal	192,4	77,8	22,2

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.16. Antall overnattingsreiser til Danmark, etter reisens formål og varighet

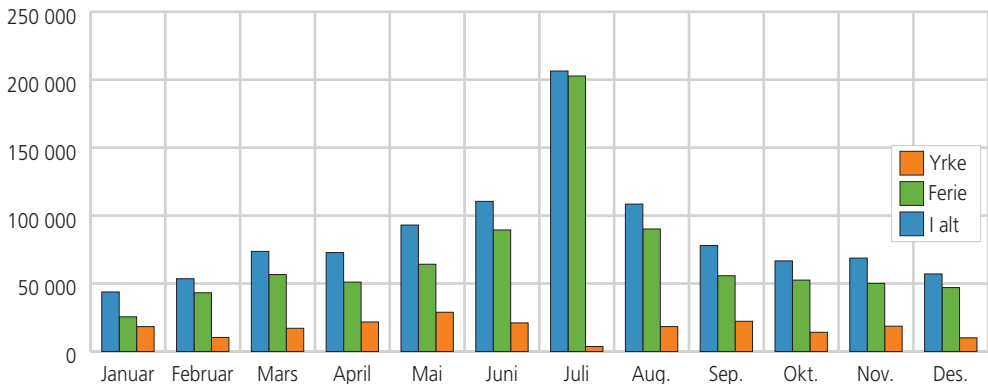
	I alt	Reisens formål	
		Ferie	Yrke
	1 000	Prosent	
I alt	1 032,5	80,2	19,8
1-3	661,8	73,0	27,0
4-6	203,0	90,0	10,0
7-13	127,5	97,8	2,1
14-	40,2	93,8	6,2

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Boks 3.3.5. Fast eiendom i Danmark

Antall norske fritidseiendommer i Danmark har økt fra 456 i 2001 til 1 575 i 2010.

Figur 3.3.6. Antall reiser til Danmark, etter reisens formål og avreisemåned

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

På de lengste dansketurene våre overnatter vi faktisk mest privat. Dette henger trolig sammen med at nordmenn i stadig større grad eier egne fritidshus i Danmark, og når vi bruker disse fritidshusene, er vi gjerne i Danmark i lengre perioder av gangen.

... ferie

På fire av fem reiser til Danmark er ferie og rekreasjon formålet med reisen. I likhet med reisene til Sverige gjelder at jo lenger reisene er, jo større andel har ferie som formål. Hele 94 prosent av reisene med minst to ukers varighet har ferie som formål med reisen.

... fordeling over året

Figur 3.3.6 viser hvordan turene til Danmark fordeler seg i løpet av året. Reisene våre i Danmark har om lag samme månedlige fordeling som reisene til Sverige, med en klar topp i juli måned. Yrkesreisene til Danmark er mer jevnt fordelt over året, dog med en bunn i feriemåneden juli.

Spania

Våre reiser til Spania varer som regel minst en uke. Vi bor mest på hotell, og ferie og rekreasjon er stort sett formålet med reisene våre.

Vi har 709 000 reiser til Spania hvert år. Dette gjør Spania til det tredje mest besøkte landet for oss nordmenn, altså bare slått av våre nærmeste nordiske naboer, Sverige og Danmark. Tabell 3.3.17 viser hvordan disse reisene fordeler seg etter avreisekvartal og etter varighet på reisen. Som figur 3.3.9 kanskje viser på en bedre måte, er reisevirksomheten til Spania ganske jevnt fordelt over året, i hvert fall jevnere fordelt enn reisene våre til Sverige og Danmark.

... lange reiser

Tabell 3.3.17 viser også at de fleste Spania-reisene varer minst en uke. Spania er som nevnt innledningsvis vårt mest besøkte

Tabell 3.3.17. **Antall overnattingsreiser til Spania, etter reisens varighet og avreisekvartal**

	I alt	Reisens varighet (overnattinger)			
		1-3	4-6	7-13	14-
	1 000	Prosent			
I alt	709,3	7,8	19,3	42,1	30,7
1. kvartal	198,6	5,7	18,2	41,5	34,5
2. kvartal	162,8	12,2	23,0	42,7	22,1
3. kvartal	186,1	6,8	15,3	41,6	36,2
4. kvartal	161,8	7,1	21,7	42,7	28,5

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.18. **Antall overnattingsreiser til Spania, etter overnattingsmåte og reisens varighet**

	I alt	Overnattingsmåte		
		Hoteller	Andre kommersielle overnattingssteder	Privat
	1 000	Prosent		
I alt	709,3	71,9	2,5	25,6
1-3	55,4	87,4	0,0	12,6
4-6	137,2	75,5	2,5	22,1
7-13	298,6	72,2	2,7	25,1
14-	218,1	65,2	2,9	31,9

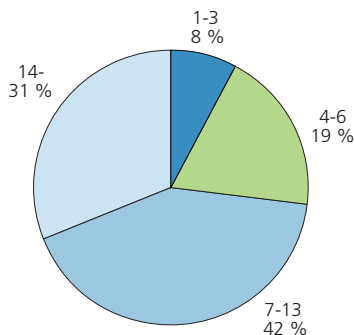
Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.19. **Antall overnattingsreiser til Spania, etter overnattingsmåte og avreisekvartal**

	I alt	Overnattingsmåte		
		Hoteller	Andre kommersielle overnattingssteder	Privat
	1 000	Prosent		
I alt	709,3	71,9	2,5	25,6
1. kvartal	198,6	77,8	2,2	19,9
2. kvartal	162,8	68,5	3,9	27,6
3. kvartal	186,1	64,8	3,1	32,0
4. kvartal	161,8	76,1	0,7	23,2

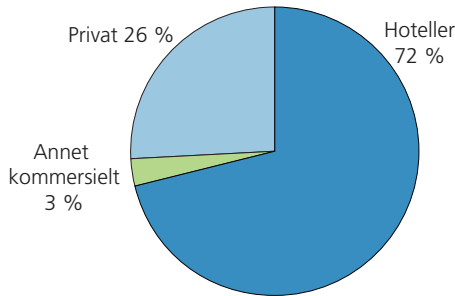
Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Figur 3.3.7. Andel overnattingsreiser til Spania, etter reisens varighet

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Figur 3.3.8. Andel overnattingsreiser til Spania, etter overnattingsmåte

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.20. Antall overnattingsreiser til Spania, etter reisens formål og avreisekvartal

	I alt	Reisens formål	
		Ferie	Yrke
		1 000 Prosent	
I alt	709,3	93,4	6,6
1. kvartal	198,6	94,3	5,7
2. kvartal	162,8	90,2	9,8
3. kvartal	186,1	94,1	5,9
4. kvartal	161,8	94,7	5,3

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.21. Antall overnattingsreiser til Spania, etter reisens formål og varighet

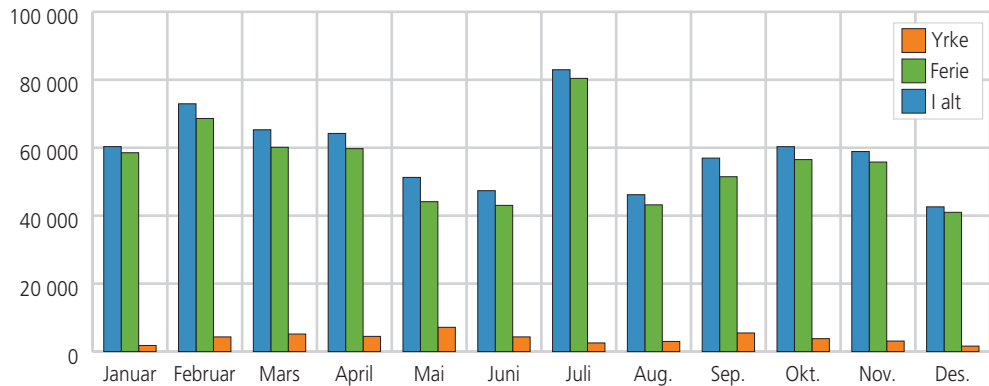
	I alt	Reisens formål	
		Ferie	Yrke
		1 000 Prosent	
I alt	709,3	93,4	6,6
1-3	55,4	60,1	39,9
4-6	137,2	87,3	12,7
7-13	298,6	98,3	1,7
14-	218,1	99,0	1,0

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Boks 3.3.6. Fast eiendom i Spania

Antall norske fritidseiendommer i Spania har økt fra 2 800 i 2001 til 12 848 i 2010.

Figur 3.3.9. Antall overnattingsreiser til Spania, etter reisens formål og avreisemåned

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

ferieland når det gjelder reiser med minst en ukes varighet.

Gjennomsnittlig oppholdslengde på overnattingsturene til Spania er 10,81 overnatter. Reisene med en ukes varighet eller mer står for 73 prosent av Spania-reisene totalt. Nesten 31 prosent av reisene er av minst to ukers lengde. Svært få, 8 prosent, er korte reiser.

... hotell

På de få kortturene vi har til Spania, er hotell den mest benyttede overnattingsmåten og brukt på 87 prosent av reisene. Hotell dominerer forresten som overnattingsmåte, uansett hvor lenge Spania-reisen varer. Men på de aller lengste turene er privat overnattingsform noe mer betydningsfull. Dette henger trolig sammen med at nordmenn eier egne fritidshus i Spania, og når de først benytter disse fritidshusene, velger de å feriere der lengre perioder av gangen.

... ferie

Ikke overraskende har de fleste reiser til Spania ferie og rekreasjon som formål. Hele 93 prosent av reisene til Spania er i feriesammenheng. På de aller korteste turene (1-3 overnatter), er yrkesandelen på 40 prosent, en andel som faller ned til 1 prosent på de aller lengste reisene.

... fordeling over året

Figur 3.3.9 viser hvordan overnattingsturene til Spania fordeler seg over året. Selv om det er visse månedlige svingninger i reiseaktiviteten til Spania, er reisene dog mer jevnt fordelt over året enn våre reiser til Sverige og Danmark. Som nevnt i boks 3.3.2 kartlegges ikke regioner som reise-mål på utenlandsreiser. For oss nordmenn har regionen Fastlands-Spania og regionen Kanariøyene trolig helt ulike ferisesonger. Denne ulikheten kommer ikke fram i figuren. Figur 3.3.9 viser tydelig yrkesreisenes beskjedne andel.

Tyskland

Nordmenns reiser til Tyskland er typiske kort-turer, vi bor mest på hotell, og de fleste tysklandsturene har ferie og rekreasjon som formål.

Nordmenn foretar 414 500 reiser til Tyskland hvert år, noe som gjør Tyskland til det femte mest besøkte landet for oss nordmenn.

... korte reiser

Ifølge tabell 3.3.22 har 61,5 prosent av tysklandsreisene våre en varighet på 1-3 overnattinger. Gjennomsnittlig oppholdslengde av overnattingsturene til Tyskland er 4,36 overnattinger, altså noe lengre enn reisene til Sverige og Danmark. Kun 4,4 prosent av reisene til Tyskland varer 14 dager eller mer.

... hoteller

På 53 prosent av reisene våre til Tyskland er hotell brukt som overnattingsmåte. På de aller korteste turene er hotell benyttet på 49 prosent av turene.

«Andre kommersielle overnattingssteder» er også ofte benyttet. Mange reiser på fergetur til Kiel. Dette er reiser som varer 1-3 overnattinger og med overnatting nettopp på båten.

På de aller lengste turene er imidlertid privat overnatting mest benyttet som overnattingsmåte.

... ferie

På to av tre overnattingsreiser til Tyskland er ferie og rekreasjon reisemål. På de aller korteste turene (1-3 overnattinger), er ferieandelen kun på 57 prosent, en andel som øker til 96 prosent på de aller lengste reisene.

... fordeling over året

Figur 3.3.12 viser antall tysklandsreiser etter formål med reisen og etter avreisemåned. September er den måneden der nordmenn har flest reiser til Tyskland.

Tabell 3.3.22. **Antall overnattingsreiser til Tyskland, etter reisens varighet og avreisekvartal**

	I alt	Reisens varighet (overnattinger)			
		1-3	4-6	7-13	14-
	1 000	Prosent			
I alt	414,5	61,5	22,7	11,3	4,4
1. kvartal	88,6	77,0	17,8	4,7	0,5
2. kvartal	86,1	56,2	25,7	14,8	3,3
3. kvartal	125,6	53,9	23,1	13,5	9,6
4. kvartal	114,3	61,9	23,8	11,6	2,7

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.23. **Antall overnattingsreiser til Tyskland, etter overnattingsmåte og reisens varighet**

	I alt	Overnattingsmåte		
		Hoteller	Andre kommersielle overnattingssteder	Privat
		1 000	Prosent	
I alt	414,5	53,3	32,1	14,6
1-3	255,1	49,2	45,8	4,9
4-6	94,1	71,7	6,7	21,6
7-13	47,0	47,9	11,1	41,1
14-	18,3	29,0	25,7	45,9

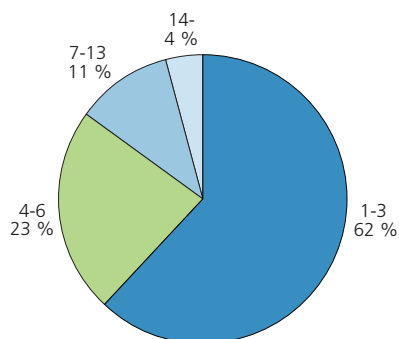
Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.24. **Antall overnattingsreiser til Tyskland, etter overnattingsmåte og avreisekvartal**

	I alt	Overnattingsmåte		
		Hoteller	Andre kommersielle overnattingssteder	Privat
		1 000	Prosent	
I alt	414,5	53,3	32,1	14,6
1. kvartal	88,6	54,5	36,9	8,6
2. kvartal	86,1	56,2	29,6	14,2
3. kvartal	125,6	57,6	26,4	16,0
4. kvartal	114,3	45,4	36,4	18,2

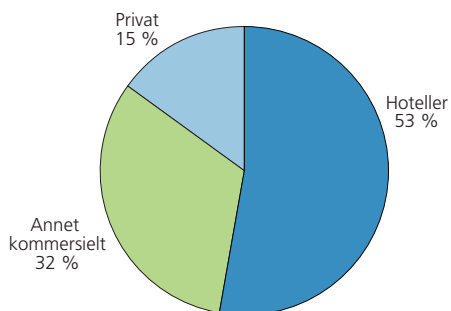
Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Figur 3.3.10. Andel overnattingsreiser til Tyskland, etter reisens varighet

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Figur 3.3.11. Andel overnattingsreiser til Tyskland, etter overnattingsmåte

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.25. Antall overnattingsreiser til Tyskland, etter reisens formål og avreisekvartal

	I alt	Reisens formål	
		Ferie	Yrke
		1 000	Prosent
I alt	414,5	66,9	33,1
1. kvartal	88,6	57,4	42,6
2. kvartal	86,1	63,9	36,0
3. kvartal	125,6	71,1	28,9
4. kvartal	114,3	71,9	28,1

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.3.26. Antall overnattingsreiser til Tyskland, etter reisens formål og varighet

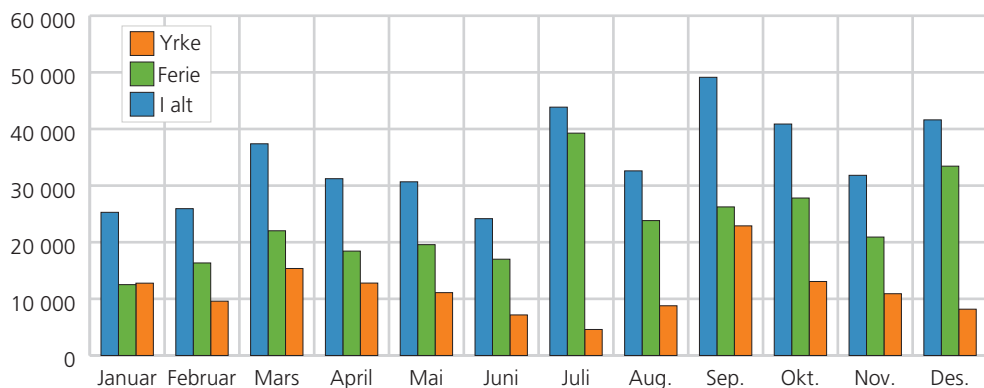
	I alt	Reisens formål	
		Ferie	Yrke
		1 000	Prosent
I alt	414,5	66,9	33,1
1-3	255,1	58,1	41,9
4-6	94,1	74,3	25,7
7-13	47,0	88,7	11,5
14+	18,3	95,6	4,4

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Boks 3.3.7. Fast eiendom i Tyskland

Antall norske fritidseiendommer i Tyskland har økt fra 200 i 2005 til 566 i 2010.

Figur 3.3.12. Antall overnattingsreiser til Tyskland, etter reisens formål og avresemåned

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

3.4. Reiser i høytider og sesonger

Tradisjonelt er sommeren den perioden hvor flest av oss velger å ta en ferietur. Tall fra Statistisk sentralbyrås tidligere ferieundersøkelse viser at om lag 65 prosent av oss hadde lang ferietur i sommersesongen mai til august, og om lag 10-12 prosent av oss var på lang ferietur i påsken. Disse

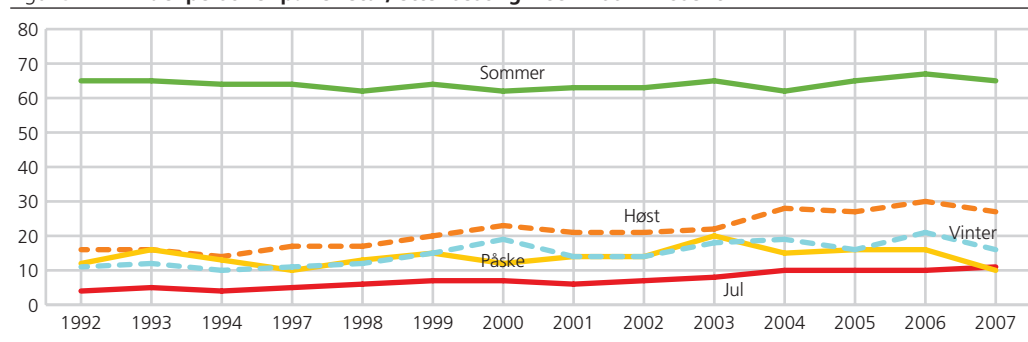
andelene har vært relativt stabile over tid. Om høsten og i julen har det imidlertid vært noe økt reisevirksomhet de siste årene. I dette kapitlet presenteres statistikk over nordmenns reiser i noen viktige feriesesonger og høytider, hvor reiseundersøkelsen er kilde.

Boks 3.4.1. Påskereise

Påskereise er her definert som overnattingsreise som starter i tidsrommet fredag før palmesøndag til 1. påskedag. Reise som starter 2. påskedag, er altså ikke regnet som påskereise i denne analysen.

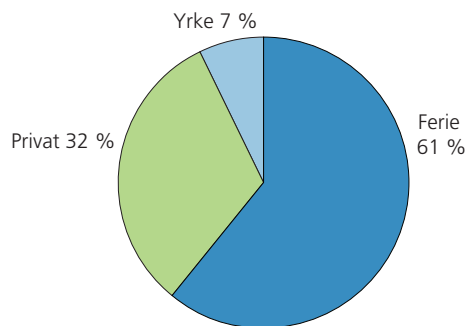
Årene 2007 og 2010 er ikke med i de sammenslåtte dataene for analysen av påsken. I disse to årene falt påsken delvis i 1. kvartal og delvis i 2. kvartal, og datamaterialet for påskereisene er således delt mellom to undersøkelser.

Figur 3.4.1. Andel personer på ferietur, etter sesong. 1992-2007. Prosent

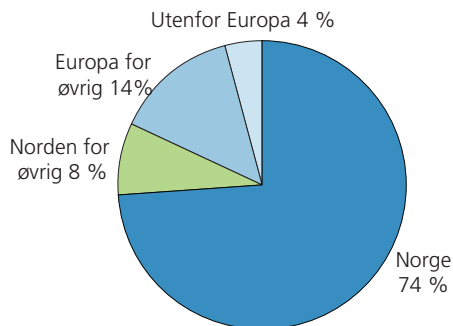
Kilde: Statistisk sentralbyrås Ferieundersøkelse, se boks 3.1.

Figur 3.4.2. Andel overnattingsreiser i påsken, etter reisens formål

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Figur 3.4.3. Andel feriereiser i påsken, etter reisemål

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Påsken

Nordmenn har 856 400 reiser i påsken hvert år. Figur 3.4.2 og tabell 3.4.1 viser at kun en liten andel av påskereisene har yrke som formål. Om lag 271 000 er private reiser blant annet av typen hjemreise for studenter. Størstedelen av reisene, 521 300, eller 61 prosent, er de tradisjonelle feriereisene. Det er disse feriereisene som analyseres i dette kapitlet om påske-reiser.

Tabell 3.4.2 viser at 14,9 prosent av oss (eller om lag 1 av 7 nordmenn) er på ferietur i påsken hvert år. Det er noe forskjell kjønnene i mellom, 16,1 prosent av kvinnene og 13,8 prosent av mennene reiser nemlig på påskeferie.

Personer i aldersgruppene 25-44 og 45-64 reiser noe mer på påsketur enn de unge og de eldre. Bare 12,4 prosent av de unge har feriereise i påsken, mens andelen eldre som reiser på påskeferie, er om lag 10 prosent. Årsaken til at de eldre i mindre grad reiser på påskeferie, er trolig at denne aldersgruppen har anledning til å reise ellers i året. Dessuten gir mange hoteller i perioder i året med liten gjestetrafikk, tilbud nettopp til pensjonister, et tilbud som trolig benyttes.

Om lag 20 prosent av personer bosatt i hovedstadsregionen og 19 prosent av trønderne reiser på påskeferie. Dette er en vesentlig høyere andel enn personer bosatt i andre deler av landet.

I påsken ferierer vi i vårt eget land. Nesten tre fjerdedeler, av feriereisene våre i påsken har Norge som reisemål.

Tabell 3.4.3 viser at på 306 500 av 521 300, eller 57 prosent av påskereisene, overnattes det på kommersielt overnattingssted. Overnatting i egen hytte (inkludert leie på åremål og «timeshare») skjer på 72 000 av påsketurene, som er en andel

Tabell 3.4.1. Antall overnattingsreiser i påsken, etter reisemål og reisens formål

	I alt	Reisemål	
		Norge	Utlandet
	1 000	Prosent	
I alt	856,4	77,2	22,8
Ferie	521,3	73,6	26,4
Privat	271,0	86,5	13,5
Yrke	64,1	66,6	33,5

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.4.2. Antall personer på reise i påsken, i grupper av befolkningen

	Antall bosatte ¹	Andel av befolkningen med reise	Antall personer på reise
	Millioner	Prosent	Tusen
I alt	3,49	14,9	521,3
Kjønn			
Menn	1,75	13,8	241,2
Kvinner	1,74	16,1	280,1
Aldersgruppe			
16-24 år	0,52	12,4	64,6
25-44 år	1,32	17,1	226,0
45-64 år	1,18	15,4	182,6
65-79 år	0,47	10,3	48,0
Bosteds-landsdel²			
Oslo og Akershus	0,80	20,2	162,2
Hedmark og Oppland	0,28	11,4	31,9
Østlandet ellers	0,68	13,8	93,4
Agder og Rogaland	0,49	12,0	59,0
Vestlandet	0,60	13,7	81,3
Trøndelag	0,30	19,4	58,9
Nord-Norge	0,35	10,0	34,6

¹ Antall bosatte personer i Norge i aldersgruppen 16-79 år per 1. januar 2007.

² Bostedslandsdel er definert i boks 3.2.2.

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

på 14 prosent av påsketurene. På en del påskereiser overnattes det vederlagsfritt i slektningers/venners feriebolig. Lar en også denne overnattingsmåten inngå i begrepet «hyttetur», kan en si at 41 prosent av påsketurene våre er «hytteturer».

Når vi reiser til utlandet i påsken, overnattes det helst på kommersielt overnattingssted. De utenlandsreisene der det overnattes privat, går trolig til de ferieboligene vi nordmenn eier i utlandet.

Tabell 3.4.4 viser at vi har 3,02 millioner overnattinger i forbindelse med ferieturene i påsken. Med 521 300 reiser betyr det at en gjennomsnittlig påsketur varer 5,8 overnattinger. Norgesturene varer i gjennomsnitt 5,4 overnattinger, mens utenlandsturene i påsken varer i gjennomsnitt sju overnattinger. Selv om kun 26 prosent av påsketurene går til utlandet, er andelen «påskeovernattinger» i utlandet av den grunn høyere, 32 prosent.

Sommeren

Nordmenn har 5,05 millioner reiser i løpet av sommermånedene juli og august. De aller fleste av disse reisene har feriemotiv (69 prosent). Regnes også private reiser, det vil si hjemreiser til foreldre, som feriereiser, blir andelen på hele 91 prosent. Ikke overraskende er det få yrkesreiser i feriemånedene juli og august.

Tabell 3.4.4. **Antall overnattinger på ferietur i påsken, etter reisemål i grupper av befolkningen**

	I alt	Reisemål	
		Norge	Utlandet
		Prosent	
	1 000		
I alt	3 022,0	68,3	31,7
Kjønn			
Menn	1 484,6	66,8	33,2
Kvinner	1 537,3	69,8	30,2
Aldersgruppe			
16-24 år	331,2	70,4	29,7
25-44 år	1 231,9	71,6	28,3
45-64 år	1 161,0	65,1	34,9
65-79 år	297,9	65,0	34,9
Bostedslandsdel¹			
Oslo og Akershus	959,8	64,6	35,4
Hedmark og Oppland	161,9	65,1	34,8
Østlandet ellers	483,5	66,9	33,1
Agder og Rogaland	368,9	66,1	33,9
Vestlandet	473,5	74,6	25,4
Trøndelag	344,9	89,1	11,0
Nord-Norge	229,4	48,5	51,5

¹ Bostedslandsdel er definert i boks 3.2.2.

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.4.3. **Antall feriereiser i påsken, etter reisemål og overnattingsmåte**

	I alt	Reisemål				
		Norge	Utlandet i alt	Norden for øvrig	Europa for øvrig	Utenfor Europa
		Prosent				
	1 000					
I alt	521,3	73,6	26,4	8,4	13,9	4,0
Kommersiell overnatting	306,5	65,5	34,5	12,2	17,5	4,8
Privat hytte	72,6	88,2	11,8	3,3	7,7	0,8
Annen privat overnattingsmåte	142,1	83,7	16,3	2,9	9,5	3,9

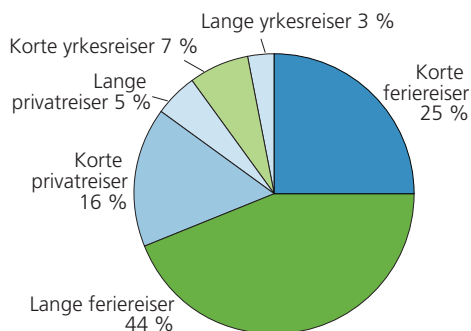
Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.4.6 viser at 1,75 millioner nordmenn, eller om lag halvparten av befolkningen, er på minst en lang sommerferiereise i løpet av juli eller august. Disse personene har ifølge samme tabell 2,24 millioner reiser. Det betyr at de som reiser i juli eller august, i gjennomsnitt har 1,28 feriereiser hver.

Tabell 3.4.7 viser at kvinner i noe større grad enn menn er på feriereise som sommeren. I tillegg har de kvinner som faktisk reiser, flere reiser per person enn mennene har.

Den aldersgruppen som har høyest andel reisende, er aldersgruppen 25-44 år, med en andel på 56,1 prosent. Også aldergruppen 45-64 år har en relativt høy andel, 52,3 prosent. Lavest andel har de eldre,

Figur 3.4.4. **Andel overnattingsreiser om sommeren, etter reisemål og reisens varighet**

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

der bare i underkant en av tre velger å reise på ferietur i sommermånedene juli og august.

Det er visse regionale forskjeller i feriereiseaktivitet. Om lag 57 prosent av de bosatte i hovedstadsregionen (Oslo og Akershus) er på lang feriereise i løpet av juli og august. De har flest reiser per person (1,39) og flest antall overnattinger per person borte fra hjemmet, noe som gir flest antall overnattinger per feriereise.

Bare 43 prosent av personene bosatt på Østlandet er på sommerreise hvert år. Disse har om lag 1,3 reiser per reisende person, som er om lag lik gjennomsnittet for befolkningen som helhet.

Bosatte i Innlands-Norge ser ut til å være de mest hjemmekjære, på den måten at de har færrest antall «overnattinger» borte

Tabell 3.4.5. **Antall reiser om sommeren, etter varighet og reisens formål**

	I alt	Varighet (overnattinger)	
		1-3	4-
	Millioner	Prosent	
I alt	5,05	47,7	52,3
Ferie	3,49	35,8	64,2
Privat	1,09	76,1	23,9
Yrke	0,47	72,3	27,7

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Boks 3.4.2. Sommer og sommerreise

Sommeren er definert som månedene juli og august. Denne definisjonen avviker dermed fra den som er nyttet i Statistisk sentralbyrås ferieundersøkelse, der sommersesongen ble definert som perioden mai-august.

Grunnen til at mai og juni ikke er inkludert i sommersesongen, er at opplysningene om sommerreiser ellers måtte hentes fra to forskjellige undersøkelser. Med dagens faglige opplegg er det ikke mulig å telle reisende *personer* basert på to ulike undersøkelser, se boks 3.2.3.

Til orientering foregår 73 prosent av sommerferiereisene i perioden juli-august, og en har dermed dekket de aller fleste sommerreisene gjennom en avgrensning til månedene juli og august.

Sommerreise er definert som ferietur med varighet på minst fire overnattinger.

fra hjemmet (10,04). Personene bosatt i Innlands-Norge har dessuten færrest antall overnattinger per reise (8,62).

På sommerreisene våre (se definisjon i boks 3.4.2) har 23,36 millioner overnattinger. Med 2,24 millioner reiser er gjennomsnittsreisen på 10,4 overnattinger. Norgesreisene er noe kortere, med en varighet på 9,66 overnattinger, mens utenlandsreisene er noe lengre, en varighet på 11,24 overnattinger.

Det er nesten ingen forskjell på gjennomsnittlig lengde på sommerferiereisen, verken etter kjønn eller etter aldersgruppe.

På sommerferieturene våre overnatter vi helst på kommersielt overnattingssted. På 60 prosent av turene er denne typen overnattingsmåten valgt. Når vi reiser i Norge, er riktignok privat overnatting valgt i flertallet av reisene, andel på 52 prosent, men på utenlandsreisene er kommersiell overnattingsmåte foretrukket på nesten tre av fire reiser.

Som nevnt tidligere går om lag 48 prosent av feriereisene om sommeren til utlandet. Om lag 37 prosent av utenlandsreisene har reisemål til våre naboland i Norden. Og når vi reiser dit, velger vi i nesten sju av ti tilfeller å overnatte på kommersielle overnattingssteder.

Tabell 3.4.6. **Reisevirksomhet om sommeren, i grupper av befolkningen**

	Antall bosatte ¹	Andel av befolkningen med reise	Antall personer på reise	Antall reiser	Antall reiser per person
	Millioner	Prosent	Millioner		
I alt	3,49	50,1	1,75	2,24	1,28
Kjønn	1,75	47,9	0,84	1,06	1,26
Menn	1,74	51,7	0,90	1,19	1,32
Kvinner					
Aldersgruppe	0,52	45,9	0,24	0,29	1,21
16-24 år	1,32	56,1	0,74	0,95	1,28
25-44 år	1,18	52,3	0,62	0,80	1,29
45-64 år	0,47	32,1	0,15	0,20	1,33
65-79 år					
Bostedslandsdel²	0,80	57,4	0,46	0,64	1,39
Oslo og Akershus	0,28	43,0	0,12	0,15	1,25
Hedmark og Oppland	0,68	43,0	0,29	0,37	1,28
Østlandet ellers	0,49	48,6	0,24	0,31	1,29
Agder og Rogaland	0,60	52,1	0,31	0,38	1,23
Vestlandet	0,30	49,4	0,15	0,19	1,27
Trøndelag	0,35	49,2	0,17	0,20	1,18
Nord-Norge	0,35	49,2	0,17	0,20	1,18

¹ Antall bosatte personer i Norge i aldersgruppen 16-79 år per 1. januar 2007.

² Bostedslandsdel er definert i boks 3.2.2.

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Om lag halvparten av utenlandsreisene våre om sommeren, går til andre europeiske land enn de nordiske. Kommersiell overnatting velges i 77 prosent av disse reisene.

Reiser til områder utenfor Europa står for 11 prosent av utenlandsreisene våre. Kommersiell overnatting er den bofor-

men som velges hyppigst, i 73 prosent av tilfellene. En ser imidlertid at ved reiser til «utenfor Europa» er privat overnatting brukt på 27 prosent av reisene. USA er det største reisemål i «utenfor Europa». Mange nordmenn har familie og slektninger der, og besøk og overnatting hos dem er trolig ofte benyttet overnattingsform.

Tabell 3.4.7. Reisevirksomhet om sommeren, etter reisemål og i grupper av befolkningen

	Feriereiser			Overnattinger		
	I alt	Reisemål		I alt	Reisemål	
		Norge	Utlandet		Norge	Utlandet
	Millioner	Prosent		Millioner	Prosent	
I alt	2,24	51,8	48,2	23,36	48,0	52,0
Kjønn						
Menn	1,06	49,7	50,3	11,08	45,3	54,7
Kvinner	1,19	53,6	46,4	12,28	50,3	49,7
Aldersgruppe						
16-24 år	0,29	37,8	62,2	3,01	33,1	66,9
25-44 år	0,95	50,7	49,3	9,80	46,4	53,6
45-64 år	0,80	54,1	45,9	8,38	51,0	49,0
65-79 år	0,20	67,1	32,9	2,18	64,1	35,9
Bostedslandsdel¹						
Oslo og Akershus	0,64	52,7	47,3	7,09	49,1	50,9
Hedmark og Oppland	0,15	56,6	43,4	1,33	49,5	50,5
Østlandet ellers	0,37	50,2	49,8	3,58	48,3	51,7
Agder og Rogaland	0,31	48,3	51,7	3,28	45,2	54,8
Vestlandet	0,38	48,9	51,1	3,96	43,4	56,6
Trøndelag	0,19	58,8	41,2	1,84	56,4	43,6
Nord-Norge	0,20	52,1	47,9	2,28	48,0	52,0

¹ Bostedslandsdel er definert i boks 3.2.2.

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.4.8. Antall feriereiser om sommeren, etter reisemål og overnattingsmåte

	I alt	Reisemål				
		Norge	Utlandet i alt	Norden ellers	Europa ellers	Utenfor Europa
	Millioner					
I alt	2,24	51,8	48,2	17,7	25,1	5,4
Kommersiell overnatting	1,32	40,7	59,3	20,5	32,1	6,7
Privat hytte	0,22	80,0	20,0	9,5	8,9	1,5
Annen privat overnattingsmåte	0,70	63,8	36,2	15,1	17,0	4,1

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Julen

Vanligvis er 547 000 av oss på minst en overnattingsreise i juleperioden. Disse personene har 842 200 reiser. Det vil si at litt i underkant 16 prosent av oss er på reise i jula, og at vi har litt over 1,5 reiser hver.

Tabell 3.4.9 viser at 404 500 av disse har ferie som formål. Det er disse feriereisene som analyseres her.

Tabell 3.4.10 viser at 7,8 prosent av kvinnene er på feriereise i jula. De reiser noe mer enn menn.

Tabellen viser videre at eldre reiser mindre i jula enn de andre aldersgruppene. Personer i aldersgruppen 25-44 år har høyest

andel, tett fulgt av de unge. De unges reisevaner i jula er i stor grad av typen private reiser hjem til familien og kommer ikke med i denne analysen.

Tabell 3.4.11 viser at om lag tre av fem feriereiser med overnatting i jula går til reisemål i Norge. Nesten 12 prosent av julereisene våre går til våre nordiske naboer, mens i underkant av 20 prosent av reisene har reisemål «Europa ellers».

På 73 prosent av innenlandsreisene våre i jula foretrekker vi privat overnatting. På utenlandsreisene er kommersiell overnattingsmåte mest benyttet. Andelen kommersiell overnatting på utenlandsreiser i jula er på 57 prosent.

Boks 3.4.3. Juletur

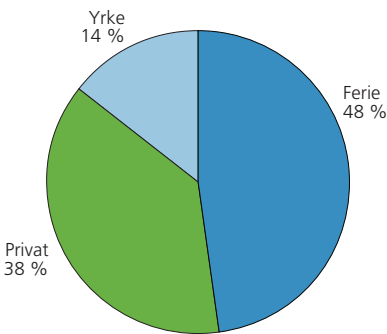
Juletur er definert som overnattingsreise med avreisedato i perioden 10.-31. desember, i tråd med den definisjonen Statistisk sentralbyrå har brukt ved tidligere publiseringer av reising i julen.

Tabell 3.4.9. **Antall reiser i julen, etter reisemål og reisens formål**

	I alt	Reisemål	
		Norge	Utlandet
	1 000	Prosent	
I alt	842,2	72,0	28,0
Ferie	404,5	60,1	39,9
Privat	317,6	85,7	14,3
Yrke	120,1	75,6	24,3

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Figur 3.4.5. **Andel overnattingsreiser i julen, etter reisens formål**

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.4.10. Reisevirksomhet i julen, i grupper av befolkningen

	Antall bosatte ¹	Andel av befolkningen med reise	Antall personer på reise	Antall reiser	Antall reiser per person
	<i>Millioner</i>	<i>Prosent</i>	<i>1 000</i>		
I alt	3,49	7,5	260,4	404,5	1,55
Kjønn					
Menn	1,75	7,2	125,5	192,7	1,54
Kvinner	1,74	7,8	134,9	211,8	1,57
Aldersgruppe					
16-24 år	0,52	8,3	43,3	71,6	1,65
25-44 år	1,32	8,9	117,1	182,6	1,56
45-64 år	1,18	6,5	76,8	117,4	1,53
65-79 år	0,47	5,0	23,2	32,9	1,42
Bostedslandsdel²					
Oslo og Akershus	0,80	10,4	83,6	137,8	1,65
Hedmark og Oppland	0,28	5,7	16,0	24,9	1,56
Østlandet ellers	0,68	5,8	39,4	64,9	1,65
Agder og Rogaland	0,49	8,2	40,6	57,4	1,41
Vestlandet	0,60	5,2	30,7	46,0	1,50
Trøndelag	0,30	8,8	26,8	41,3	1,54
Nord-Norge	0,35	6,7	23,3	32,2	1,38

¹ Antall bosatte personer i Norge i aldersgruppen 16-79 år per 1. januar 2007.² Bostedslandsdel er definert i boks 3.2.2.

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.

Tabell 3.4.11. Antall feriereiser i julen, etter reisemål og overnattingsmåte

	I alt	Reisemål				
		Norge	Utlandet i alt	Norden ellers	Europa ellers	Utenfor Europa
	<i>1 000</i>	<i>Prosent</i>				
I alt	404,5	60,1	39,9	11,9	19,9	8,2
Kommersiell overnatting	158,9	41,8	58,1	15,4	30,3	12,6
Privat hytte	34,5	76,5	23,5	9,9	11,3	2,0
Annen privat overnattingsmåte	211,2	71,1	28,9	9,5	13,5	5,9

Kilde: Statistisk sentralbyrås reiseundersøkelse. Sammenslåtte data, se boks 3.1.